

UREDBA O ODLAGANJU ODPADKOV NA ODLAGALIŠČIH

prenos Direktive Sveta 1999/31/ES
v slovenski pravni red

Posvet o prenosu EU zakonodaje s področja odlaganja
odpadkov v pravni red Republike Slovenije
januar 2007

Ministrstvo za okolje in
prostor, Direktorat za okolje

Namen Direktive Sveta 1999/31/ES (povzetek preambule k direktivi)

1. zagotoviti varno in nadzorovano odlaganje odpadkov,
2. spodbujati preprečevanje, recikliranje in predelavo odpadkov in se izogibati njihovem prekomernemu odlaganju,
3. pospeševati snovno in energetska predelavo komunalnih odpadkov s sežiganjem, kompostiranjem, uplinjanjem
4. skladno z načelom "onesnaževalec plača" vključiti v okoljsko škodo vse vplive odlaganja odpadkov na okolje,
5. zagotoviti monitoring in ustrezna ravnanja za zmanjšanje škodljivih učinkov odlaganja odpadkov,
6. preprečevati nenadzorovano odlaganje odpadkov,
7. zmanjšati količine in nevarnost odloženih odpadkov,
8. zmanjšati količine odloženih biorazgradljivih odpadkov s spodbujanjem ločenega zbiranja biorazgradljivih frakcij,
9. zagotoviti nadzor nad odlagališčem tudi po njegovem zaprtju,
10. zagotoviti prilagoditev obstoječih odlagališč v razumnih rokih in ob smiselnih pogojih

Vsebina Direktive Sveta 1999/31/ES (primerjava s slovensko zakonodajo)

1. pojmi
2. uporaba določb predpisa
3. vrsta odlagališč
4. pogoji odlaganja za posamezno vrsto odlagališča
5. vloga za pridobitev okoljevarstvenega dovoljenja
6. izpolnjevanje pogojev za pridobitev dovoljenja
7. vsebina okoljevarstvenega dovoljenja
8. stroški odlaganja vključno s stroški po zaprtju,
9. postopek ocenjevanja odpadkov
10. monitoring in nadzor nad odlaganjem
11. zapiranje odlagališča in ukrepi po njegovem zaprtju
12. prilagoditev obstoječih odlagališč
13. poročevalske obveznosti

Pravna podlaga slovenskega predpisa

⇒ **ZAKON O VARSTVU OKOLJA , Ur.list RS, št. 41/04,**

in

Direktiva Sveta 1999/31/ES z dne 26. aprila 1999 o odlaganju odpadkov (UL L št. 182, z dne 16.7.1999)

ter

Odločba Evropskega Sveta 2003/33/ES z dne 19. decembra 2002 o določitvi meril in postopkov za sprejemanje odpadkov na odlagališčih na podlagi 16. člena in Priloge II k Direktivi 1999/31/ES (UL L št. 11, z dne 16.1.2003)

Odlagališče je naprava, namenjena odlaganju odpadkov ali skladiščenju odpadkov pred oddajo v nadaljnjo predelavo ali odstranjevanje

Odlagališče je tudi:

- naprava ali del naprave, kjer povzročitelj odpadkov skladišči svoje odpadke na kraju njihovega nastanka več kakor tri leta pred oddajo v nadaljnjo predelavo po postopkih predelave v skladu s predpisom, ki ureja ravnanje z odpadki, in
- stalna naprava ali del naprave, kjer se odpadki skladiščijo več kakor eno leto pred oddajo v nadaljnjo ravnanje po postopkih odstranjevanja v skladu s predpisom, ki ureja ravnanje z odpadki.

Odlagališče ni:

- naprava ali del naprave, kjer se odpadki raztovarjajo z namenom omogočanja njihove priprave za nadaljnji prevoz v predelavo ali odstranjevanje, ali
- skladišče odpadkov, kjer se odpadki začasno skladiščijo največ tri leta pred oddajo v nadaljnjo ravnanje po postopkih predelave, ali največ eno leto pred oddajo v nadaljnje ravnanje po postopkih odstranjevanja v skladu s predpisom, ki ureja ravnanje z odpadki;

Določbe uredbe se ne uporabljajo:

1. vnašanje blata čistilnih naprav ali greznic in mulja iz rečnih strug ali jezer in podobnih gnojil v tla po določbah predpisa, ki ureja vnos nevarnih snovi in rastlinskih hranil v ali na tla;
2. uporabo inertnih odpadkov kot polnilo, če se vnašajo po določbah predpisa, ki ureja obremenjevanje tal z vnašanjem odpadkov;
3. odlaganje mulja na obali vodotoka, pri čemer se upoštevajo le anorganski parametri onesnaženosti in izlužka,
4. odlaganje materialov, ki nastajajo pri talnem izkopu pri gradbenih delih, če se vnašajo po določbah predpisa, ki ureja obremenjevanje tal z vnašanjem odpadkov;
5. odlaganje neonesnažene jalovine ali inertnih odpadkov, ki nastajajo pri raziskovanju, izkoriščanju, obogatitvi in predelavi ter skladiščenju mineralnih surovin ali pri delih v površinskih kopih, če se vnašajo po predpisih o rudarstvu.

Vrste odlagališč so:

1. odlagališče za nevarne odpadke,
 2. odlagališče za nenevarne odpadke in
 3. odlagališče za inertne odpadke.
-

Razred odlagališča	Glavne podkategorije (podzemni skladiščni objekti, odlagališča za eno vrsto odpadkov (monodeponija) in odlagališča za strnjene, monolitne (*) odpadke, sprejemljive za vse razrede odlagališč	ID	Merila sprejemljivosti
Odlagališče inertnih odpadkov	Odlagališče, ki sprejema inertne odpadke	A	<p>Merila izcejanja in vsebnosti organskih sestavin so določeni na ravni EU (<u>Priloga 2, točke 6.1 in 6.2</u>)</p> <p>Merila za vsebnost anorganskih sestavin je mogoči določiti na ravni države članice.- uredba jih ne določa</p>

Vrste odlagališč so:

1. odlagališče za nevarne odpadke,
2. odlagališče za nenevarne odpadke in
3. odlagališče za inertne odpadke.

Odlagališče nenevarnih odpadkov	Odlagališče anorganskih nenevarnih odpadkov z nizko vsebnostjo organskih/biorazgradljivih snovi, kadar odpadki ne izpolnjujejo meril iz oddelka 2.2.2 za tiste anorganske nenevarne odpadke, ki jih je mogoče odlagati skupaj s stabilnimi nereaktivnimi nevarnimi odpadki	B1a	Merila izcejanja in skupne vsebnosti niso določena na ravni EU <u>Uredba takih odlagališč ne ureja</u>
	Odlagališče anorganskih nenevarnih odpadkov z nizko vsebnostjo organskih/biorazgradljivih snovi	B1b	Merila izcejanja in vsebnosti organskih snovi (TOC) ter drugih lastnosti so določena na ravni EU, skupaj za zrnate nenevarne odpadke in stabilne nereaktivne nevarne odpadke ter cement-azbestne odpadke (<u>Priloga 2, točke 4.1, 4.2, 2.2, 2.3 in 2.4</u>). Dodatna merila stabilnosti za slednje in merila za monolitne odpadke naj se določajo na ravni države članice.
	Odlagališče organskih nenevarnih odpadkov	B2	Merila izcejanja in skupne vsebnosti niso določena na ravni EU – <u>Uredba tega ne ureja</u>
	Odlagališče mešanih nenevarnih odpadkov z veliko vsebnostjo organskih/biorazgradljivih in anorganskih odpadkov	B3	Merila izcejanja in skupne vsebnosti niso določena na ravni EU <u>Uredba tako odlagališče ureja – Priloga 2, točki 5.1 in 5.2 ter točka 3 – komunalni odpadki</u>

Vrste odlagališč so:

1. odlagališče za nevarne odpadke,
 2. odlagališče za nenevarne odpadke in
 3. odlagališče za inertne odpadke.
-

Odlagališče nevarnih odpadkov	Površinsko odlagališče nevarnih odpadkov	C	<p>Merila izcejanja zrnatih nevarnih odpadkov in skupne vsebnosti nekaterih sestavin so določena na ravni EU (<u>Priloga 2, točka 1.1 in 1.2</u>).</p> <p>Merila za monolitne odpadke je treba določiti na ravni države članice. Dodatna merila o vsebnosti strupenih snovi se lahko določijo na ravni države članice</p> <p><u>Uredba tega ne ureja</u></p>
	podzemno skladišče	D _{HAZ}	<p>Posebne zahteve na ravni EU so našteje v Prilogi A (<u>uredba Priloga 8</u>)</p>

Vrste odlagališč so:

1. odlagališče za nevarne odpadke

Na odlagališče za nevarne odpadke se lahko odlaga nevarne odpadke, katerih onesnaženost ne sme presegati mejnih vrednosti parametrov onesnaženosti in mejnih vrednosti parametrov izlužka za nevarne odpadke, določenih v prilogi 2

Na odlagališče za nevarne odpadke je prepovedano odlagati komunalne odpadke in nenevarne odpadke z vsebnostjo biološko razgradljivih snovi, večjo od 5 % mase odpadkov, lahko pa se odlagajo inertni odpadki, katerih onesnaženost ne presega mejnih vrednosti parametrov onesnaženosti in mejnih vrednosti parametrov izlužka za inertne odpadke iz priloge 2, in nenevarni odpadke, katerih vsebnost biološko razgradljivih snovi ni večja od 5 % mase odpadkov.

Vrste odlagališč so:

2. odlagališče za nenevarne odpadke

Na odlagališče za nenevarne odpadke je dovoljeno odlagati:

- komunalne odpadke, katerih onesnaženost ne presega mejnih vrednosti parametrov onesnaženosti za komunalne odpadke,
- nenevarne odpadke, katerih onesnaženost ne presega mejnih vrednosti parametrov onesnaženosti in mejnih vrednosti parametrov izlužka za nenevarne odpadke iz priloge 2,
- obdelane nenevarne odpadke z visoko vsebnostjo biološko razgradljivih snovi, katerih onesnaženost ne presega mejnih vrednosti parametrov onesnaženosti za obdelane nenevarne odpadke z visoko vsebnostjo biološko razgradljivih snovi iz priloge 2, in
- stabilne in nereaktivne nevarne odpadke, katerih onesnaženost ne presega mejnih vrednosti parametrov onesnaženosti in mejnih vrednosti parametrov izlužka za nenevarne odpadke iz priloge 2 za odlaganje na odlagalnih poljih, kjer ni komunalnih odpadkov ali nenevarnih odpadkov z vsebnostjo biološko razgradljivih snovi, večjo od 5 % mase odpadkov.

Vrste odlagališč so:

3. odlagališče za inertne odpadke.

Na odlagališče za inertne odpadke je dovoljeno odlagati:

- inertne odpadke, katerih onesnaženost ne presega mejnih vrednosti parametrov onesnaženosti in mejnih vrednosti parametrov izlužka za inertne odpadke iz priloge 2 in
- odpadke, določene v prilogi 3,

Prepoved odlaganja

Na odlagališča je prepovedano odlagati:

1. odpadke, ki ne izpolnjujejo zahtev iz 6. člena te uredbe,
2. tekoče odpadke, razen muljev iz čistilne naprave za izcedno vodo, če čistilna naprava ne čisti drugih odpadnih vod, in izcedne vode ter koncentrata izcedne vode, če se v zaprtem krogotoku očiščena najmanj na čistilni napravi z membranskim filtrom vrača na tesnjeni del odlagališča in je na podlagi celovite vodne bilance dokazano, da se dolgoročno telo odlagališča ne more zasititi z vodo,
3. mehansko-biološko obdelane komunalne odpadke, razen če je njihovo odlaganje na odlagališču za nenevarne odpadke dovolilo ministrstvo v skladu z določbami 7. in 8. člena te uredbe,
4. odpadke, ki imajo glede na pogoje odlaganja na odlagališču nevarno lastnost eksplozivnega, korozivnega, oksidativnega, lahko vnetljivega ali vnetljivega odpadka skladno s predpisom o ravnanju z odpadki ali ki pospešujejo gorenje,
5. posode, napolnjene s plini pod tlakom,
6. snovi, ki burno reagirajo v stiku z vodo,

Prepoved odlaganja

Na odlagališča je prepovedano odlagati:

7. toplotno neobdelane odpadke, ki nastajajo pri opravljanju zdravstvene dejavnosti, in neobdelane ali obdelane odpadke, ki se razvrščajo med stranske živalske proizvode I., II. in III. kategorije, ne glede na stopnjo obdelave in druge odpadke, ki nastajajo pri veterinarski ali drugi dejavnosti, če imajo nevarno lastnost infektivnega odpadka skladno s predpisom, ki ureja ravnanje z odpadki,
8. laboratorijske odpadke in druge kemijske substance, ki nastajajo v raziskovalni in razvojni dejavnosti ali izobraževalnih dejavnostih, ki niso identificirani ali so novi in katerih učinki na človeka ali okolje niso znani,
9. cele ali razrezane rabljene gume, razen če se uporabijo kot gradbeni material na odlagališču ali če gre za odlaganje gum z zunanjim premerom, večjim od 1.400 mm, ali kolesarskih gum,

Prepoved odlaganja

Na odlagališča je prepovedano odlagati:

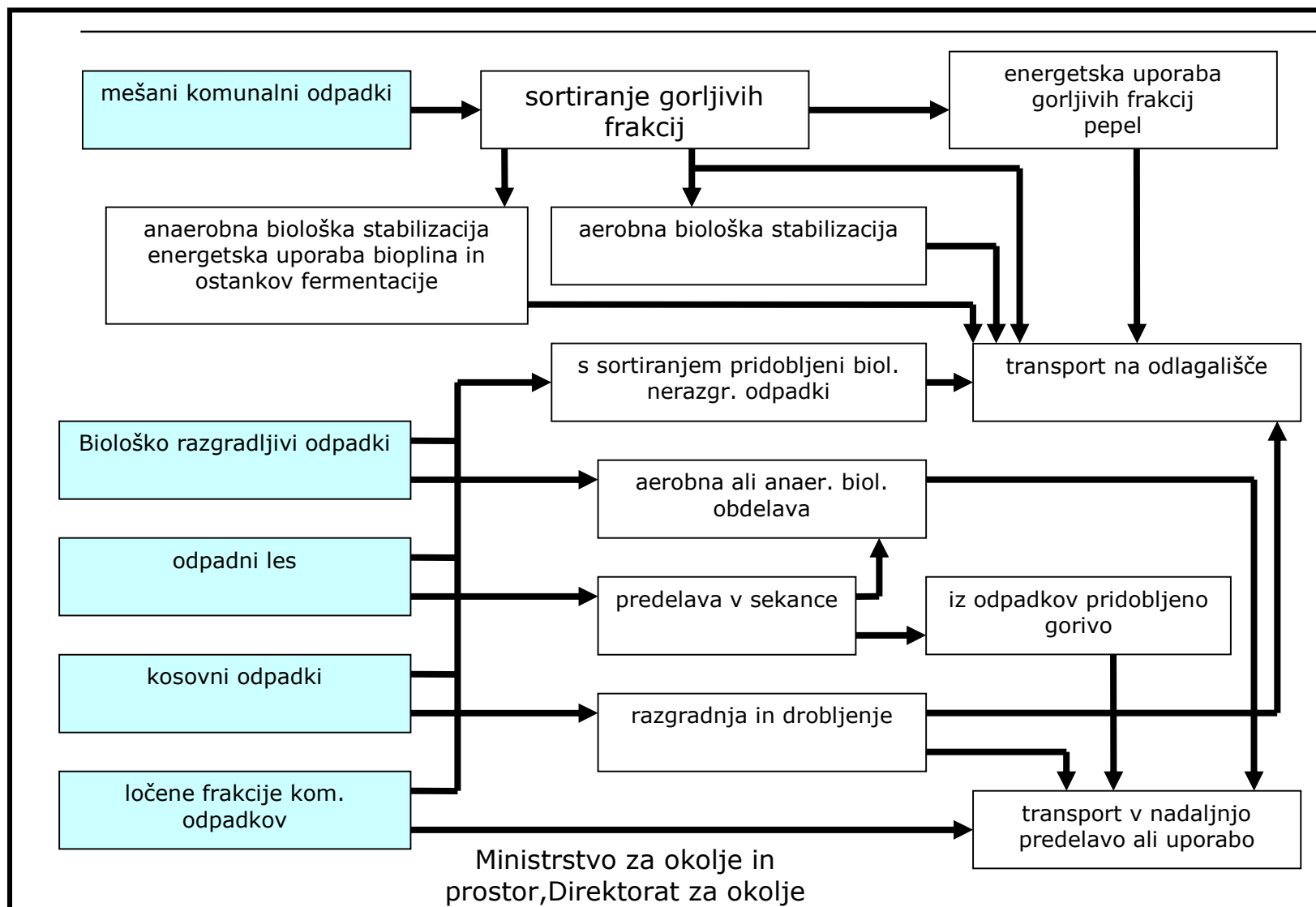
10. muljaste, pastozne ali drobnozrnate odpadke, če glede na pogoje odlaganja na odlagališču lahko škodijo delovanju sistema odvajanja izcednih in odpadnih vod ali stabilnosti telesa odlagališča,
11. odpadne industrijske in avtomobilske baterije in akumulatorje, razen ostankov baterij in akumulatorjev po obdelavi ali recikliranju,
12. izrabljena motorna vozila in njihove nepredelane sestavne dele, ki nastanejo pri njihovi razgradnji,
13. odpadno električno in elektronsko opremo, razen ostankov predelave, in
14. ločene frakcije komunalnih odpadkov, razen ostankov njihove predelave, če izpolnjujejo pogoje za odlaganje nenevarnih odpadkov.

Prepoved odlaganja - izjema

Ne glede na določbe prejšnjega odstavka lahko ministrstvo dovoli odlaganje posameznih pošiljk stranskih živalskih proizvodov I., II. ali III. kategorije, če so v zvezi z njihovim nastankom, predelavo in drugih pogojev izpolnjene zahteve za odstranjevanje z odlaganjem, določene v Uredbi Evropskega parlamenta in sveta 1774/2002/ES in v Uredbah Evropske komisije, ki so izdane na njeni podlagi, in gre za:

- toplotno obdelane stranske živalske proizvode I.kategorije, razen trupel živali, za katere se sumi oziroma je potrjen sum na TSE, ter živali, ki s bile pokončane zaradi izkoreninjenja TSE,
- kuhinjske odpadke iz mednarodnih transportov ne glede nato, da niso toplotno obdelani,
- vse toplotno obdelane stranske živalske proizvode II. kategorije, vse stranske živalske proizvode III. kategorije, ki so obdelani v skladu z zahtevami Uredbe 1774/2002/ES.

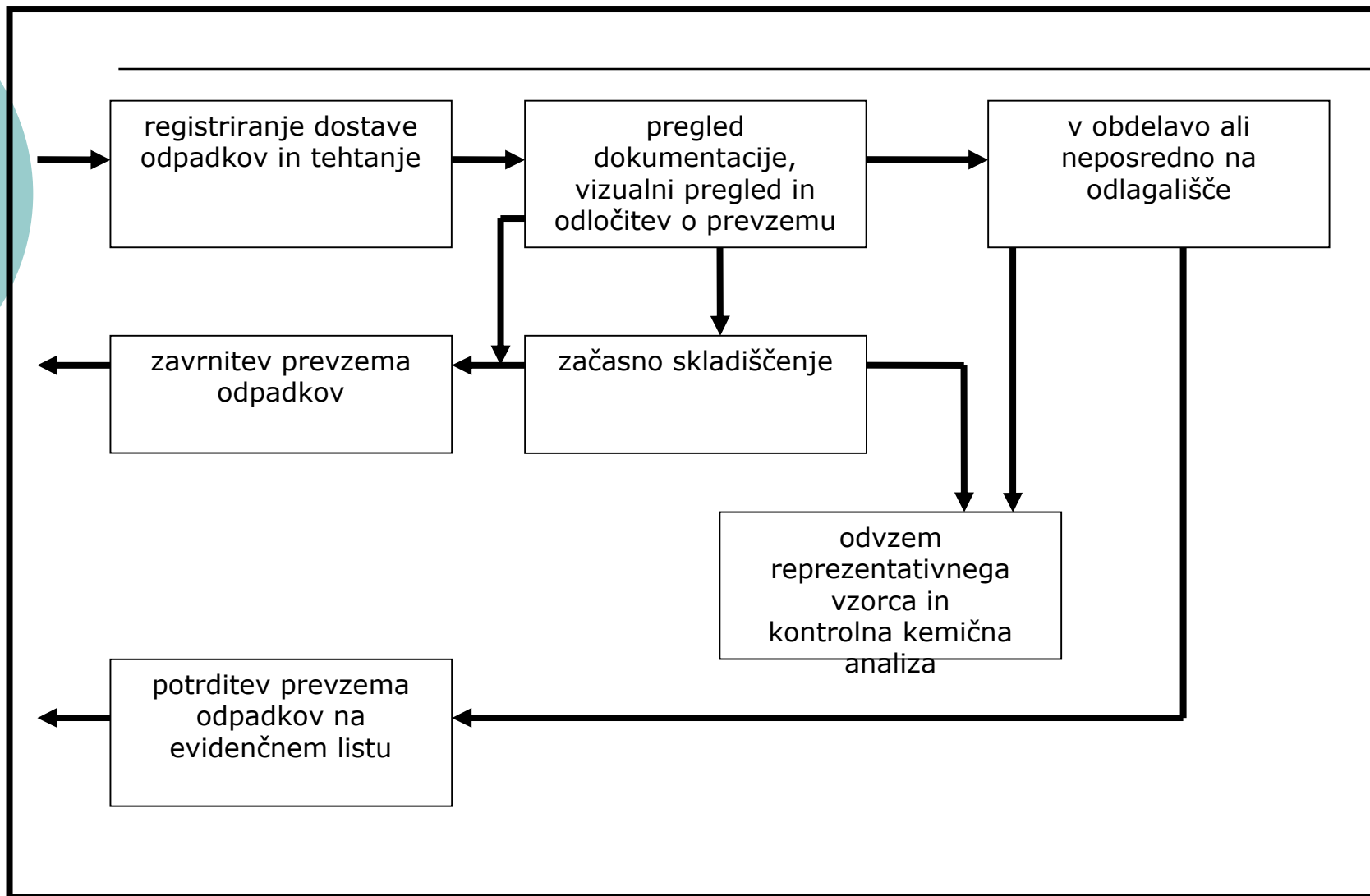
Odlagati je dovoljeno samo obdelane odpadke

največja količina odloženih biološko razgradljivih sestavin v komunalnih odpadkih

Obdobje	Zmanjšanje letne količine odloženih biološko razgradljivih komunalnih odpadkov, izraženo z zmanjšanjem odstotka biološko razgradljivih odpadkov v komunalnih odpadkov, nastalih v letu 1995 (%)	Letna količina odloženih biološko razgradljivih sestavin v komunalnih odpadkih, izražena v odstotku mase komunalnih odpadkov, nastalih v letu 1995 (%)	Letna količina biološko razgradljivih sestavin v odloženih komunalnih odpadkih* (1.000 t)	Delež biološko razgradljivega ogljika v odloženih komunalnih odpadkih, izražena v odstotku mase komunalnih odpadkov, nastalih v letu 1995 **** (%)	Letna količina biološko razgradljivega ogljika v odloženih komunalnih odpadkih (t)
Izhodiščno leto 1995**		47***	332***		
2000	0	47	332	10,9	77.100
2001	5	44	311	9,7 – 10,45	68.600 – 73.900
2002	5	42	297	8,9 – 10,15	62.900 – 71.800
2003	5	40	283	8,1 – 9,85	57.300 – 69.600
2004	5	38	269	7,3 – 9,55	51.600 – 67.500
2005	5	35	247	6,1 – 9,1	43.100 – 64.300
2006	5	33	233	5,5 – 8,8	38.900 – 62.200
2007	10	28	197	4,26 – 8,05	30.100 – 56.900
2008	10	26	183	3,92 – 7,75	27.700 – 54.800
2009 – 2010	5	21	148	3,15 – 6,98	22.300 – 49.300
2011 – 2012	5	19	134	2,85 – 6,64	20.100 – 46.900
2013 – 2015	5	16	113	2,4 – 6	16.900 – 42.400

Postopki preverjanja dostavljenih odpadkov

Ministrstvo za okolje in
prostor, Direktorat za okolje

Ocena odpadkov

Ocena odpadka ob odložitvi odpadkov ne sme biti starejša kakor dvanajst mesecev, razen za komunalne odpadke, za katere je treba oceno odpadkov izdelati vsakih šest mesecev.

Ocena odpadka mora biti izdelana na podlagi rezultatov kemične analize odpadka.

Izdelavo ocene odpadka mora zagotoviti imetnik odpadkov, ki oddaja odpadek v odlaganje, za komunalne odpadke pa se ocena odpadkov izvede pred njihovo obdelavo, izvede pa jo izvajalec občinske gospodarske javne službe zbiranja in prevažanja ali odlaganja ostankov predelave ali izvajalec odstranjevanja komunalnih odpadkov, kdor od njiju pač opravlja obdelavo komunalnih odpadkov pred njihovim odlaganjem.

Kemična analiza odpadkov

Za izdelavo ocene odpadkov ni treba izdelati kemične analize odpadkov, če gre za odpadke:

- iz priloge 3,
- rastlinskega in živalskega izvora ali iz drugih naravnih materialov, ki niso onesnaženi ali obdelani z nevarnimi snovmi,
- ki nastanejo pri zemeljskem izkopu, če niso onesnaženi z nevarnimi snovmi ali zmešani z nevarnimi odpadki in v katerih je manj kakor 5 % mase drugih nenevarnih odpadkov, če celotna masa istega povzročitelja odpadkov ne presega 750 t,
- pri katerih odvzem reprezentativnega vzorca ni možen.

Za izdelavo ocene komunalnih odpadkov je treba namesto kemične analize komunalnih odpadkov izdelati analizo sestavin komunalnih odpadkov po postopku sejalnega preskusa iz priloge 7.

Sejalni preskus

Za čas vzorčenja se vzorci mešanih komunalnih odpadkov pripravijo za vsako od naslednjih območij.poselitve posebej:

- podeželska (ruralna) območja,
- urbana območja s prevladujočo poselitvijo z enodružinskimi hišami,
- urbana območja s prevladujočo blokovsko poselitvijo,
- urbana območja z mešano stanovanjsko, obrtno in trgovsko rabo prostora.

Območja poselitve iz prejšnjega odstavka so karakteristična območja na celotnem območju, kjer se mešani komunalni odpadki prevzemajo zaradi odlaganja na odlagališču. Za vsako karakteristično poselitveno območje se zajame najmanj en vzorec. Najmanjša velikost vzorca je za posamezno karakteristično območje poselitve 500 kg.

Sejalni preskus – frakcije mešanih komunalnih odpadkov

Zap.št. (i)	Opis frakcije v mešanih komunalnih odpadkih
1	Papir in lepenka vključno z embalažo iz papirja in lepenke
2	Naravni les ^{***} , lubje, slama in druga zelena biomasa
3	Kuhinjski odpadki ^{**}
4	Obdelan les ^{****} , vključno z embalažo iz lesa
5	Plastika in sestavljeni materiali iz plastike, tekstil*
6	Steklo, kovine in druge negorljive snovi, kakor so: odpadna EE oprema, baterije in podobno

Prehodne določbe - obstoječa odlagališča, ki so prenehala obratovati

Upravljavec obstoječega odlagališča, ki je prenehalo obratovati, lahko za še neizvedena dela v zvezi z zapiranjem obstoječega odlagališča uporablja:

- inertne ali nenevarne odpadke, ki izpolnjujejo pogoje za inertne in nenevarne odpadke iz priloge 2,
- odpadke iz priloge 3 ali
- obdelane odpadke, ki izpolnjujejo zahteve iz 38. člena Uredbe glede rekultivacijske plasti,
- če njihove količine ne presegajo količin iz potrjenega načrta izvedbe še neizvedenih del v zvezi z zapiranjem obstoječega odlagališča.

Prehodne določbe - obstoječa odlagališča, ki obratujejo

Na obstoječe odlagališče, ki obratuje in za katerega je potrjen program prilagoditve, se ne sme odlagati odpadkov, ki vsebujejo več biološko razgradljivih sestavin, kot je določeno v prilogi 2 za nenevarne odpadke z visoko vsebnostjo biološko razgradljivih snovi, razen komunalnih odpadkov, med katerimi ne sme biti odpadkov z vrtov, ki so primerni za kompostiranje.

Ne glede na določbe prejšnjega odstavka se lahko do 31. decembra 2008 na obstoječih odlagališčih iz prejšnjega odstavka odlagajo mulji iz komunalnih čistilnih naprav, greznični mulji in drugi odpadki, ki nastajajo pri čiščenju komunalnih odpadnih voda.

Prehodne določbe - obstoječa odlagališča, katera je napovedano prenehanje obratovanja do 31. decembra 2008

Ministrstvo upravljavcu odlagališča, ki je sporočil ministrstvu, da bo obstoječe odlagališče prenehalo obratovati do 31. decembra 2008, izda okoljevarstveno dovoljenje za odlaganje odpadkov, če iz programa prilagoditve zahtevam te uredbe izhaja, da se je odlagališče prilagodilo glede ukrepov v zvezi z odlagališčnimi plini iz 40. člena te uredbe.

Ministrstvo izda okoljevarstveno dovoljenje za odlaganje odpadkov na odlagališču iz prejšnjega odstavka z veljavnostjo do 31. oktobra 2007, okoljevarstveno dovoljenje za odlaganje odpadkov pa se lahko podaljša do 31. decembra 2008.

Prehodne določbe - obstoječa odlagališča, katera je napovedano obratovanje po 1. januarju 2009

Ministrstvo upravljavcu odlagališča, ki je sporočil ministrstvu, da bo obstoječe odlagališče obratovalo po 1. januarju 2009, izda okoljevarstveno dovoljenje za odlaganje odpadkov, če iz programa prilagoditve zahtevam te uredbe izhaja, da so upoštevane določbe prvega odstavka prejšnjega člena in da se bo glede drugih zahtev te uredbe, razen zahtev iz 30. in 31. člena te uredbe, prilagoditev zaključila do 31. oktobra 2007.

Ministrstvo izda dovoljenje za odlaganje odpadkov na odlagališču iz prejšnjega odstavka z veljavnostjo do 31. oktobra 2007, dovoljenje za odlaganje odpadkov pa se lahko podaljša do 16. julija 2009, razen če je obstoječe odlagališče naprava ali del naprave ali del dejavnosti, za katere je treba pridobiti okoljevarstveno dovoljenje v skladu s predpisom, ki ureja vrste dejavnosti in naprave, ki lahko povzročajo onesnaževanje okolja večjega obsega

Prehodne določbe - obstoječa odlagališča, katera je napovedano obratovanje po 1. januarju 2009

Za odlaganje odpadkov na obstoječem odlagališču, ki je naprava ali del naprave ali del dejavnosti, za katero je treba pridobiti okoljevarstveno dovoljenje v skladu s predpisom, ki ureja vrste dejavnosti in naprave, ki lahko povzročajo onesnaževanje okolja večjega obsega, ministrstvo izda okoljevarstveno dovoljenje za odlaganje odpadkov z veljavnostjo do 31. oktobra 2007, za odlaganje odpadkov po tem dnevu pa mora upravljavec odlagališča pridobiti okoljevarstveno dovoljenje v skladu s predpisom, ki ureja vrste dejavnosti in naprave, ki lahko povzročajo onesnaževanje okolja večjega obsega.

Za odlaganje odpadkov po 16. juliju 2009 na obstoječem odlagališču iz prvega odstavka tega člena, ki ni naprava ali del naprave ali del dejavnosti, za katere je treba pridobiti okoljevarstveno dovoljenje v skladu s predpisom, ki ureja vrste dejavnosti in naprave, ki lahko povzročajo onesnaževanje okolja večjega obsega, je treba pridobiti okoljevarstveno dovoljenje za obratovanje odlagališča v skladu z določbami te uredbe.

Ministrstvo za okolje in
prostor. Direktorat za okolje